

Til lovforslag nr. L 160. Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 1. marts 1994

## Betænkning

over

### Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v.

(Ændring af lønbestemmelsen)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til undervisningsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra Frie Grundskolers Fællesråd og Lærernes Centralorganisation.

Der er af undervisningsministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Nogle af udvalgets spørgsmål og undervisningsministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med det af undervisningsministeren stillede ændringsforslag.

Et mindretal (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) ønsker at bemærke, at Fremskridtspartiet tidligere ved beslutningsforslag i Folketinget har tilkendegivet en modstand mod, at én mand, i dette tilfælde finansministeren, kan sidde og indgå aftaler uden om Finansudvalget. Det gælder også for nærværende lovforslags vedkommende. Derfor var Fremskridtspartiet ved 1. behandling af dette lovforslag kritisk over for lovforslaget.

Når man ser høringssvarene fra de implicerede organisationer på friskole- og privatskoleområdet, ser Fremskridtspartiet også positive aspekter ved lovforslaget. Det positive ved lovforslaget er, at denne form for friskoler og pri-

vate grundskoler ikke længere skal følge folkeskoleområdet ned i mindste detalje.

Fremskridtspartiet vil derfor stemme for lovforslaget, idet partiet vægter det tungest, at der sker større frihedsgrad for friskoler og private grundskoler m.v.

#### Ændringsforslag

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) Paragraffen affattes således:

#### »§ 1

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 70 af 15. februar 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 5, *stk. 2*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav.«

2. § 7, *stk. 1, 1. pkt.*, affattes således:

»For ledere, lærere og børnehaveklasseledere skal løn- og ansættelsesvilkår følge de af finansministeren aftalte eller fastsatte bestemmelser.«

3. I § 29, 2. *pkt.*, ændres »§ 40, *stk. 2*,« til: »§ 49, *stk. 2*,«.

## Bemærkninger

## Til nr. 1

Med den foreslåede nr. 1 får ministeren beføjelse til i særlige tilfælde at fravige kravet om, at en fri grundskole skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Beføjelsen vil alene blive brugt i tilfælde, hvor undervisning af svært handicappede børn allerede ved lovens ikrafttræden den 1. januar 1992 foregik i

lokaler, der ikke udgjorde en geografisk og bygningsmæssig enhed med hovedskolen.

I dag er der i hvert fald én skole, der driver en afdeling for svært handicappede børn i så stor afstand fra hovedskolen, at den ikke kan rummes inden for lovens nuværende bestemmelser.

Den foreslåede nr. 3 er en teknisk ændring, der er en konsekvens af den ny folkeskolelov af 30. juni 1993.

*Frank Jensen (S) Poul Andersen (S) Poul Erik Dyrland (S) Baadsgaard (S)*

*Else Marie Mortensen (S) Anne-Marie Meldgaard (S) Jette Pors (CD) nfm.*

*Dorit Myltoft (RV) Merethe Due Jensen (KRF) Eva Møller (KF) Jens Jørgensen (KF)*

*Pia Christmas-Møller (KF) Anders Mølgaard (V) Hanne Severinsen (V) fmd.*

*Else Winther Andersen (V) Jan Køpke Christensen (FP) Ebba Strange (SF)*

### Nogle af udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå

#### Spørgsmål 1:

»Hvordan vil ministeren sikre den i forslaget nævnte parallelitet i grundlønnen mellem folkeskolens og de frie grundskolers lærere?«

#### Spørgsmål 2:

»Hvordan vil ministeren sikre den i lovforslagets skriftlige fremsættelse tilstræbte parallelitet i de to skoleformers lønniveau (generelt og ikke blot i grundløn, jf. spørgsmål 1)?«

#### Svar:

Det er ikke fuldt ud muligt at sikre en parallelitet til folkeskolens grundlønninger, da forhandlingskompetencen for folkeskolens ansatte fra 1. april 1993 via lovgivning er overført til kommunalt regi.

Det kan oplyses, at der allerede med den nu gældende lovbestemmelse er differencer i grundlønnen, der stammer fra mindre forskelle i reguleringsordningerne i henholdsvis det statslige og kommunale regi.

Skulle der gives en egentlig garanti fra statens side, måtte finansministeren – for hele det statslige område – afvente det kommunale af-taleresultat. En sådan garanti kan staten ikke binde sig til at afgive.

Men som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil staten tilstræbe en parallelitet, således at ledere, lærere og børnehaveklasseledere ikke ud fra forskelle i lønniveauet afholdes fra at skifte ansættelse fra den ene skoleform til den anden.

Jeg vil også pege på, at på arbejdstagersiden er der tale om den samme centralorganisation, Lærernes Centralorganisation, der forhandler både for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ansat ved de kommunale skoler og for de tilsvarende personalegrupper ansat ved de frie grundskoler. Lærernes Centralorganisation vil formentlig ligeledes have en interesse i, at disse personalegrupper ikke ud fra forskelle i lønniveauet afholdes fra at skifte ansættelse fra den ene skoleform til den anden.

#### Spørgsmål 3:

»Ændrer lovforslaget på, hvem der er de for-handlingsberettigede organisationer?«

#### Svar:

Nej. Det vil fortsat være Lærernes Central-organisation, der forhandler for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved de frie grundskoler.

#### Spørgsmål 4:

»På hvilke områder kan ministeren forestille sig, der ikke vil være parallelitet i ansættelses-vilkårene?«

#### Svar:

Der kan tænkes visse forskelle ud fra, at det ene område følger et kommunalt regelsæt, det andet et statsligt. Der findes allerede i dag visse mindre forskelle i de to regelsæt.

I folkeskolen er ledere, lærere og børnehaveklasseledere ansat i de enkelte kommuner, hvor der er flere skoler med de muligheder og begrænsninger, dette indebærer. Ved de frie grundskoler er de tilsvarende personalegrup-per ansat ved den enkelte private selvejende institution med de muligheder og begrænsninger, dette indebærer.

#### Spørgsmål 6:

»Betyder svaret på spm. 1 og 2, at de frie skolers lærere anciennitetsmæssigt indplaceres parallelt med folkeskolens lærere, men i statens lønrammer?«

#### Svar:

Som nævnt vil der tilstræbes en parallelitet i grundlønnen. Dette behøver ikke nødvendigvis at betyde, at en lærer fremover vil være på samme skalatrin i de to forskellige lønsyste-mer. Garanteres en fuldstændig ens indplace-ring (på samme skalatrin i de to systemer) vil dette betyde, at en eventuel omlægning af løn-

ramme/skalatrinssystemerne generelt i statens regi vil blive umuliggjort.

*Spørgsmål 7:*

»Vil det, når der fremover skal laves to aftaler (én for folkeskolen og én for de frie skoler), være muligt, at der for de frie grundskoler afta-

les tjenestetidsregler, der er afvigende fra folkeskolen?»

*Svar:*

Ja. Det vil – hvis parterne er enige herom – være muligt at lave særlig aftale for de frie grundskoler, der ikke nødvendigvis vil tage udgangspunkt i folkeskolens aftale.